

Geschillenkamer

Beslissing 25/2021 van 22 februari 2021

Dossiernr. : DOS-2020-03973

Betreft: Klacht tegen een onderneming voor het weigeren van een recht op toegang tot de beelden van een bewakingscamera

De Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, bestaande uit de heer Hielke Hijmans, voorzitter, alleen zetelend;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (Algemene Verordening Gegevensbescherming), hierna AVG;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, hierna *WOG*;

Gelet op het reglement van interne orde, zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2018 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 15 januari 2019;

Gelet op de stukken van het dossier;

Heeft de volgende beslissing genomen inzake:

- de klagers: dhr en mevr X (hierna de klagers)
- De verwerkingsverantwoordelijke: de onderneming Y, (hierna de verweerder)

I -Feiten en procedurele voorgeschiedenis

1. In hun klacht melden de klagers een incident dat plaatsvond op 11 juli 2020, toen zij in een winkel van de onderneming Y in Charleroi werden aangehouden door een veiligheidsagent, waarna een woordenwisseling tussen hen ontstond. De klagers beweren dat de veiligheidsagent agressief tegen hen was. De manager van Y beroept zich op de beelden van

- de bewakingscamera om aan te voeren dat zijn veiligheidspersoneel geen fout heeft gemaakt.
2. Op 5 augustus 2020 heeft de raadsman van de klagers bij brief contact opgenomen met de manager van winkel Y en hem aangemaand om de beelden van de bewakingscamera door te sturen.
 3. In een e-mail van 6 augustus 2020 weigert de winkelmanager dit en legt hij uit dat hij de beelden uitsluitend aan de politie verstrekt.
 4. Op 7 augustus 2020 maant de raadsman van de klagers de manager van de winkel Y voor de tweede keer aan om de camerabeelden aan hem mee te delen (op basis van artikel 12 van de camerawet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's - "camerawet" " en artikel 15 AVG). Op 14 augustus 2020 antwoordt het hoofd beveiliging van de winkel Y dat de beelden niet langer beschikbaar zijn, omdat Y om technische redenen de beelden korter bewaart dan de maximumtermijn van een maand (artikel 5, § 4 camerawet), en preciseert dat op de datum van het eerste verzoek van de raadsman (5 augustus 2020) de beelden reeds waren gewist
 5. Op 20 augustus 2020 dienen de klagers een klacht in bij de GBA. Op 27 augustus 2020 wordt de klacht ontvankelijk verklaard door de Eerstelijnsdienst (ELD) van de GBA op grond van de artikelen 58 en 60 van de WOG. De klagers werden hiervan overeenkomstig artikel 62 van de WOG op de hoogte gesteld en de klacht werd op dezelfde datum overeenkomstig artikel 62 § 1 van de WOG doorgestuurd naar de Geschillenkamer.
 6. Op grond van artikel 95, §2 van de WOG stelt de Geschillenkamer de partijen in kennis van het feit dat ingevolge deze klacht een dossier aanhangig is. De partijen kunnen een kopie van het dossier vragen overeenkomstig artikel 95, § 2, 3°. In antwoord zullen zij de dossierstukken elektronisch toegestuurd krijgen via het adres litigationchamber@apd-gba.be.¹

II - Bevoegdheden van de GBA

7. De Geschillenkamer acht het van belang enkele principiële aspecten met betrekking tot camerabewaking in voorliggende beslissing uiteen te zetten.
8. Artikel 4, §1, eerste lid WOG bepaalt:

¹ Rekening houdend met de huidige uitzonderlijke omstandigheden en de organisatorische maatregelen in de strijd tegen de verspreiding van het COVID-19-virus, kan het dossier niet ter plaatse worden verkregen. Om dezelfde redenen is het ter plaatse raadplegen en kopiëren van het dossier eveneens niet mogelijk (artikel 95, § 2, 3° van de WOG). Alle mededelingen inzake het dossier zullen om dezelfde redenen elektronisch geschieden.

"De Gegevensbeschermingsautoriteit is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de grondbeginselen van de bescherming van de persoonsgegevens, in het kader van deze wet en van de wetten die bepalingen bevatten inzake de bescherming van persoonsgegevens."

Artikel 4, §2, tweede lid WOG stelt daarenboven:

"De Gegevensbeschermingsautoriteit is de bevoegde toezichthoudende autoriteit wanneer geen andere wet anders bepaalt."

9. De rechtskundige beoordeling van dit dossier zal dus in de eerste plaats gebeuren aan de hand van de bepalingen van de AVG.
10. Daarnaast is ook de Camerawet – als nationale wet die bepalingen bevat inzake de bescherming van persoonsgegevens – relevant voor een aantal interpretatieve aspecten voor de behandeling van deze klacht en, bij uitbreiding, voorliggend dossier.
11. De Geschillenkamer benadrukt echter dat de toepassing van de AVG als verordening van de Europese Unie voorgaat op de vernoemde nationale wetgeving omwille van de directe werking en primauteit ervan binnen de Europese rechtsorde.
12. Het Hof van Justitie heeft eerder bevestigd dat het vastleggen van beelden van personen met bewakingscamera's valt onder het begrip 'persoonsgegeven' als bedoeld in de Europeesrechtelijke normen inzake gegevensbescherming. De bewaking met behulp van video-opnames van personen die worden vastgelegd (opgeslagen) is een geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 2, lid 1 AVG. De verwerkingen van persoonsgegevens in die context dienen dus ook rechtstreekse bescherming te genieten onder de AVG.

II. Wat betreft de redenen voor de beslissing

Toepasselijkheid van de AVG en de camerawet

13. Als verwerkingsverantwoordelijke is de verweerder verplicht de gegevensbeschermingsbeginselen in acht te nemen en moet hij kunnen aantonen dat deze beginselen worden nageleefd (verantwoordingsplichtbeginsel - artikel 5.2 van de AVG) en alle daartoe noodzakelijke maatregelen ten uitvoer te leggen (artikel 24 van de AVG). De verwerking van door bewakingscamera's gefilmde beelden is inderdaad, onderworpen aan de AVG die parallel aan de Camerawet moet worden toegepast aangezien deze gegevens persoonlijke gegevens vormen.

14. Naast de AVG moet de verweerder ook de verplichtingen nakomen die de camerawet hem oplegt. De Geschillenkamer kwalificeert de geplaatste camera's in de winkel² van de verweerder als bewakingscamera's van een gesloten en voor het publiek toegankelijke plaats als bedoeld in artikel 2, 2° en 4° van de Camerawet; daarbij wordt rekening gehouden met het doel van de bewaking van de gebouwen die door de installatie van deze camera's wordt nagestreefd.

De opname van beelden en hun bewaartermijn door de verwerkingsverantwoordelijke

15. Uit artikel 6, § 3, lid 1, van de camerawet blijkt duidelijk dat het opnemen van gefilmde beelden niet verplicht is. Het opnemen van beelden is uitsluitend toegestaan om bewijzen te verzamelen van overlast of van feiten die een misdrijf opleveren of schade veroorzaken en daders, verstoorders van de openbare orde, getuigen of slachtoffers op te sporen en te identificeren. In sommige gevallen kunnen de beelden maximaal één maand worden bewaard (te verlengen tot drie maanden voor plaatsen met een bijzonder veiligheidsrisico, spoorwegstations, luchthavens, nucleaire sites, militaire zones, gevangenissen).

Het recht op toegang tot de beelden

16. De camerawet bepaalt dat de gefilmde personen recht van toegang tot de beelden hebben (artikel 12 van de camerawet). De gefilmde persoon dient een verzoek in bij de verwerkingsverantwoordelijke overeenkomstig de AVG (artikel 15). Dit verzoek moet voldoende gedetailleerde informatie bevatten om de betrokken beelden nauwkeurig te kunnen lokaliseren.
17. Zodra een verzoek om toegang is ontvangen, kan de verwerkingsverantwoordelijke de beelden waarop het verzoek betrekking heeft niet meer wissen. Hij bewaart ze gedurende de tijd die nodig is om het verzoek om toegang te verwerken, maar niet langer dan de maximale bewaartermijn (in de regel één maand, zie hierboven). Overeenkomstig artikel 12.3 van de AVG antwoordt de verwerkingsverantwoordelijke de gefilmde persoon binnen een maand na ontvangst van het verzoek (verlengbaar met twee maanden, in geval van complexiteit van het verzoek en het aantal verzoeken).
18. De Geschillenkamer stelt vast dat artikel 12 van de camerawet bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke aan het verzoek om toegang en kopie van de beelden kan voldoen door de gefilmde persoon de beelden waarop hij voorkomt te laten bekijken, zonder

² Art. 2 Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder: 2° Besloten plaats toegankelijk voor het publiek elk gebouw of elke door een omsluiting afgebakende plaats bestemd voor het gebruik door het publiek waar diensten aan het publiek kunnen worden verstrekt”.

hem een kopie van de gegevens te verstrekken (met name ter vrijwaring van de rechten en vrijheden van anderen, en in het belang van de openbare veiligheid).

Toepassing op onderhavig geval.

19. Uit de uitwisselingen tussen de partijen blijkt dat het eerste antwoord op het verzoek van de raadsman van de partijen om toegang tot de beelden, zoals verstrekt door de winkelmanager op 6 augustus 2020 (bewijsstuk 4 van het dossier met bewijsstukken van de klagers) niet volstaat. De weigering om gevolg te geven aan het recht van toegang wordt gerechtvaardigd met het argument dat onderneming Y de camerabeelden alleen doorgeeft aan de politie. Dit druist in tegen het recht op toegang, dat gewaarborgd wordt door artikel 12 van de camerawet, en door artikel 15 van de AVG.
20. Voor zover echter het hoofd beveiliging van onderneming Y in zijn e-mail van 14 augustus 2020 (bewijsstuk 6 van het dossier van de klagers) aangeeft dat de beelden op het moment van het eerste verzoek om toegang (d.w.z. 5 augustus 2020) niet meer beschikbaar waren omdat zij niet langer dan de wettelijke termijn worden bewaard, merkt de Kamer op dat onderneming Y in de praktijk niet aan het verzoek om toegang kon voldoen, bij gebreke van bewaarde beelden. Er is derhalve op het eerste gezicht geen sprake van een schending door verweerder van artikel 12 van de camerawet of artikel 15 van de AVG.
21. De Geschillenkamer herinnert er niettemin aan dat artikel 12.4. van de AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke die het verzoek van de betrokkene niet inwilligt, deze laatste (uiterlijk binnen een maand) in kennis moet stellen van de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de toezichthoudende autoriteit (de GBA) en beroep in rechte in te stellen. Uit de briefwisseling tussen de partijen blijkt niet dat onderneming Y aan dit vereiste heeft voldaan. Op het eerste gezicht is er dus een schending van artikel 12.4 van de AVG.
22. De Geschillenkamer is van oordeel dat op grond van de analyse hierboven moet worden geconcludeerd dat de verwerkingsverantwoordelijke mogelijk een inbreuk heeft gepleegd op de bepalingen van de AVG, wat rechtvaardigt dat in dit geval wordt overgegaan tot het nemen van een beslissing op grond van artikel 95, § 1, 4° van de WOG.
23. De verwerkingsverantwoordelijke moet daarom een verwittiing krijgen om in de toekomst te voldoen aan het vereiste van artikel 12.4. van de AVG bij nieuwe verzoeken om uitoefening van het recht van toegang van een betrokkene, en om de betrokkene te informeren over de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de GBA in geval van weigering.
24. De onderhavige beslissing is een *prima facie* beslissing genomen door de Geschillenkamer overeenkomstig artikel 95 van de WOG op grond van de door de klagers ingediende klacht, in het kader van de 'procedure voorafgaand aan de beslissing ten gronde', en geen beslissing ten gronde van de Geschillenkamer in de zin van artikel 100 van de WOG. De onderhavige

beslissing heeft tot doel de verwerkingsverantwoordelijke in kennis te stellen van het feit dat hij mogelijk een inbreuk op de bepalingen van de AVG heeft gepleegd, en hem de mogelijkheid te bieden zich alsnog te conformeren aan voornoemde bepalingen.

25. Indien de verwerkingsverantwoordelijke evenwel niet akkoord gaat met de inhoud van onderhavige *prima facie* beslissing en van oordeel is dat deze feitelijke en/of juridische argumenten kan laten gelden die tot een andere beslissing zouden kunnen leiden, kan deze via het e-mailadres litigationchamber@apd-gba.be een verzoek tot behandeling ten gronde van de zaak richten aan de Geschillenkamer en dit binnen de termijn van 14 dagen na de kennisgeving van deze beslissing. De tenuitvoerlegging van onderhavige beslissing wordt desgevallend gedurende voormelde periode geschorst.
26. In geval van een voortzetting van de behandeling van de zaak ten gronde, zal de Geschillenkamer de partijen op grond van de artikelen 98, 2° en 3° juncto artikel 99 WOG uitnodigen hun conclusies in te dienen alsook alle stukken die zij nuttig achten bij het dossier te voegen. De onderhavige beslissing wordt desgevallend definitief opgeschort.
27. De Geschillenkamer wijst er, met oog op transparantie, tot slot op dat een behandeling ten gronde van de zaak kan leiden tot het opleggen van de maatregelen vermeld in artikel 100 WOG.
28. Gezien het belang van transparantie met betrekking tot het besluitvormingsproces en de beslissingen van de Geschillenkamer, zal dit besluit worden gepubliceerd op de website van de GBA, waarbij de directe identificatiegegevens van de genoemde partijen en personen, al dan niet natuurlijke of rechtspersonen, zullen worden verwijderd.

OM DEZE REDENEN

beslist de Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, onder voorbehoud van de indiening van een verzoek door de verwerkingsverantwoordelijke tot behandeling ten gronde overeenkomstig artikel 98 e.v. WOG, om:

- overeenkomstig **artikel 58.2.c) van de AVG** en **artikel 95 § 1, 4°, van de WOG**, de verwerkingsverantwoordelijke te waarschuwen voortaan aan de vereisten van artikel 12.4, van de AVG te voldoen wanneer nieuwe verzoeken worden gedaan om het recht van toegang van een betrokkene uit te oefenen, en de betrokkene te wijzen op de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de gegevensbeschermingsautoriteiten in geval van weigering.

Indien de verwerkingsverantwoordelijke evenwel niet akkoord gaat met de inhoud van onderhavige *prima facie* beslissing en van oordeel is dat deze feitelijke en/of juridische argumenten kan laten gelden die tot een andere beslissing zouden kunnen leiden, kan deze via het e-mailadres

litigationchamber@apd-gba.be een verzoek tot behandeling ten gronde van de zaak richten aan de Geschillenkamer en dit binnen de termijn van 14 dagen na de kennisgeving van deze beslissing.

Tegen deze beslissing kan op grond van **artikel 108, § 1 van de WOG**, beroep worden aangetekend binnen een termijn van dertig dagen vanaf de kennisgeving, bij het Marktenhof, met de Gegevensbeschermingsautoriteit als verweerder.

Hielke Hijmans

Voorzitter van de Geschillenkamer